

Απόφαση 107 / 2018 (Α2, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Αριθμός 107/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α2' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Γεώργιο Σακκά, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Αβροκόμη Θούα, Μιλτιάδη Χατζηγεωργίου και Κυριάκο Οικονόμου - Εισηγητή, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 13 Νοεμβρίου 2017, με την παρουσία και της γραμματέως, Θεοδώρας Παπαδημητρίου, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσειόντος: Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών, που κατοικοεδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσιά του Θεοδώρα Καραχάλιου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με δήλωση του άρθρου 242 παρ.2 του Κ.Πολ.Δ. Της αναιρεσίβλητης: ανώνυμης τεχνικής και εμποροβιομηχανικής εταιρείας με την επωνυμία "... Α.Τ.Ε.Β.Ε.", που εδρεύει στην ... και εκπροσωπείται νόμιμα, εκπροσωπήθηκε δε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Σταμάτη Σταμόπουλο, με δήλωση του άρθρου 242 παρ.2 του Κ.Πολ.Δ. Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 9-5-2012 ανακοπή του ήδη αναιρεσειόντος, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 6058/2013 του ίδιου Δικαστηρίου και 1089/2015 του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών. Την ανáιρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί το αναιρεσείον με την από 7-3-2017 αίτησή του.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Εισάγεται προς κρίση η από 7-03-2017 αίτηση αναιρέσεως της υπ' αριθ. 1089/2015 αποφάσεως του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών. Ειδικότερα, με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση εκρίθη ότι η διαφορά, η οποία ανέκυψε από την αναγκαστική εκτέλεση εις βάρος του εκκαλούντος νυν αναιρεσειόντος Ελληνικού Δημοσίου για την ικανοποίηση απαιτήσεως της εφεσίβλητης νυν αναιρεσίβλητης, η οποία απορρέει από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου και επιδικάσθηκε σ' αυτή με αμετάκλητη απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου, είναι διοικητική διαφορά ουσίας υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων και απερρίφθη η έφεση. Με την πρωτοβάθμια απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών απερρίφθη ως अपαράδεκτη λόγω ελλείψεως δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων η από 9-5-2012 ανακοπή του Ελληνικού Δημοσίου κατά του απογράφου και της επιταγής προς

εκτέλεση αμετάκλητης αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής. Η κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως κατά της άνω, αντιμωλία των διαδικών και κατά την τακτική διαδικασία εκδοθείσας τελεσίδικης αποφάσεως, έχει ασκηθή νομοτύπως και εμπροθέσμως (άρθρα 552, 553, 556, 558, 564, 566 παρ. 1 ΚΠολΔ). Επομένως, είναι παραδεκτή (άρθρο 577 παρ. 1 ΚΠολΔ) και πρέπει να ερευνηθεί ως προς τον λόγο αυτής (άρθρο 577 παρ. 3 ΚΠολΔ).

Από τις διατάξεις των άρθρων 95 παρ. 1 εδ. α' και 94 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος προκύπτει ότι διοικητική διαφορά (ακυρωτική ή ουσίας) γεννάται από μονομερή πράξη (παραλείψη ή υλική ενέργεια) της Διοίκησης, η οποία, στο πλαίσιο των διατάξεων που διέπουν τη διοικητική δράση, εκδίδεται κατ' ενάσκηση δημοσίας εξουσίας και αποβλέπει στην επίτευξη δημοσίου σκοπού. Εξ άλλου, από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 93 παρ. 1, του άρθρου 94 του Συντάγματος, του άρθρου 1 παρ. 1 και παρ. 2 περ. ια του ν. 1406/1983 και του άρθρου 199 του ΚΔΔ συνάγεται ότι το Σύνταγμα οργανώνει την απονομή της δικαιοσύνης με την λειτουργία δικαιοδοτικών οργάνων αντιστοίχων προς τη φύση των αναφευομένων δικαστικών διαφορών, ως ιδιωτικών ή διοικητικών, κατά τα λοιπά δε αναθέτει στον κοινό νομοθέτη την υποχρέωση να θεσπίζει τους κατάλληλους δικονομικούς κανόνες για την εκδίκαση των ιδιωτικών διαφορών από τα πολιτικά δικαστήρια και των διοικητικών διαφορών από το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα διοικητικά δικαστήρια με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Εξαιρέση από τον κανόνα της κατανομής της δικαιοδοσίας, αναλόγως προς τη φύση της διαφοράς ως ιδιωτικής ή διοικητικής, επιτρέπεται με τις τασσόμενες στο άρθρο 94 παρ. 3 του Συντάγματος προϋποθέσεις. Επίσης, οι αναφευόμενες κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων διαφορές υπάγονται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, εφ' όσον η υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο αποτελών το θεμέλιο της διοικητικής εκτέλεσης τίτλος, είναι σχέση δημοσίου δικαίου. Άλλως, αν δηλαδή η υποκείμενη σχέση, είναι ιδιωτικού δικαίου, υπάγονται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων (ΑΕΔ 5, 8/1989, 18/1993). Συναφώς, η υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο τίτλος που αποτελεί το θεμέλιο της αναγκαστικής εκτελέσεως κατά τις διατάξεις του ΚΠολΔ, εξετάζεται για τον καθορισμό της δικαιοδοσίας και στην περίπτωση που ιδιώτης επιδιώκει την ικανοποίηση απαιτήσεως του από καταψηφιστική απόφαση διοικητικού δικαστηρίου εις βάρος του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ. Κατά συνέπεια, εκτός από τις σχετικές με τη διοικητική εκτέλεση διαφορές (άρθρο 217 ΚΔΔ), και οι περί την αναγκαστική εκτέλεση διαφορές, όταν η εκτέλεση επισπεύδεται από ιδιώτη εις βάρος του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ, με βάση τις κατά την παρ. 1 του άρθρου 199 ΚΔΔ καταψηφιστικές αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων που αποτελούν τίτλο εκτελεστό, εμπίπτουν, ως διοικητικές διαφορές ουσίας, στην κατά τα άρθρα 94 παρ. 1 του Συντάγματος και 1 παρ. 1 του ν. 1406/1983 δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, τα οποία εφαρμόζουν αναλόγως, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 199 ΚΔΔ, τις διατάξεις του ΚΠολΔ. για την αναγκαστική εκτέλεση των καταψηφιστικών αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων. Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 8 παρ. 1 και 94 παρ. 1, 2 και 4 του Συντάγματος, συνάγεται ότι, εφ' όσον αποκλειστικώς αρμόδια για την αναγνώριση και καταψήφιση δικαιωμάτων που απορρέουν από σχέση δημοσίου δικαίου είναι τα διοικητικά δικαστήρια, σε αυτά ανήκει και η δικαιοδοσία προς εκδίκαση των θεμάτων

που ανακύπτουν κατά το στάδιο εκτελέσεως των εκδιδόμενων από αυτά αποφάσεων(ΣΤΕ 819/2015, 2385/2014).

Εν προκειμένω, το Εφετείο με την προσβαλλομένη απόφασή του εδέχθη τα εξής: " Με την 57/2009 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής, η οποία κατέστη αμετάκλητη, το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεώθηκε να καταβάλλει στην εφεσίβλητη καθ' ής η ανακοπή το ποσό των 192.444.445 δρχ (564.767,27 ευρώ)... Η εφεσίβλητη κοινοποίησε στις 27-4-2012 στο Ελληνικό Δημόσιο αντίγραφο του πρώτου εκτελεστού απογράφου της 57/2009 δικαστικής απόφασης με επιταγή προς εκτέλεση... Κατά της ανωτέρω επιταγής το Ελληνικό Δημόσιο άσκησε την από 9-5-2012 ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία ζητούσε την ακύρωση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται σε βάρος του... Η κρινόμενη διαφορά, η οποία ανέκυψε από την αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του εκκαλούντος Ελληνικού Δημοσίου για την ικανοποίηση απαιτήσεως της εφεσίβλητης, η οποία απορρέει από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου και επιδικάσθηκε σ' αυτή με την προαναφερόμενη αμετάκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, είναι διοικητική διαφορά ουσίας υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με όσα στην μείζονα σκέψη αναφέρονται. Επομένως, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, το οποίο απέρριψε την υπό κρίση ανακοπή ως απαράδεκτη κατ' άρθ. 4 του Κ.Πολ.Δ, με ελλειπείς εν μέρει αιτιολογίες οι οποίες συμπληρώνονται με την παρούσα απόφαση (άρθρο 534 του Κ.Πολ.Δ) ορθά τον νόμο εφάρμοσε και όσα αντίθετα ισχυρίζεται με την έφεση του το εκκαλούν Ελληνικό Δημόσιο κρίνονται αβάσιμα και απορριπτέα." Με την κρίση του αυτή το Εφετείο, ορθώς ερμήνευσε και εφήρμοσε τις ανωτέρω διατάξεις, εφ' όσον η κρινόμενη διαφορά, η οποία ανέκυψε από την αναγκαστική εκτέλεση εις βάρος του αναιρεσειόντος Δημοσίου για την ικανοποίηση απαιτήσεως της αναιρεσιβλήτου, η οποία απορρέει από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου και επιδικάσθηκε σ' αυτήν με αμετάκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, είναι διοικητική διαφορά ουσίας υπαγομένη στη δικαιοδοσία του διοικητικών δικαστηρίων, συμφώνως και προς τα εκτεθέντα στην μείζονα πρόταση. Συνεπώς, ο από το άρθρο 559 αρ. 1 ΚΠολΔ μοναδικός λόγος της αιτήσεως αναιρέσεως, με τον οποίο το αναιρεσεϊόν Ελληνικό Δημόσιο προέβαλε τον ισχυρισμό ότι υπήρχε δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων να δικάσουν την ανωτέρω ανακοπή του, είναι αβάσιμος. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, να καταδικασθεί το αναιρεσεϊόν στη δικαστική δαπάνη της αναιρεσιβλήτου λόγω της ήττας του (άρθρα 176 και 183 ΚΠολΔ.), μειωμένη όμως κατ' άρθρο 22 Ν. 3693/1957 - που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 αρ.18 του ΕισΝΚΠολΔ και όπως αυτό ισχύει μετά την υπ' αριθμ. 134423/1992 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης (ΦΕΚ Β' 11/20.1.1993), εκδόθεισα κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παρ.12 του Ν. 1738/1987 - ως ορίζεται στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 7 Μαρτίου 2017 αίτηση του Ελληνικού Δημοσίου για αναίρεση της υπ' αριθ. 1089/2015 αποφάσεως του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών. ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ το αναιρεσεϊόν στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσιβλήτου, τα οποία ορίζει στο ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 20 Δεκεμβρίου 2017.
ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 16
Ιανουαρίου 2018.
Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ